

Matti Vuori

Testaukseen oppia jääkiekosta?

Alallamme otetaan usein mallia, analogioita, metaforia ja käsitteistä urheilunkin puolelta, vaikkapa australialaisesta pallopelistä tai itämaisista kamppailulajeista. Mutta entä jääkiekko? Onko se jäänyt vain johdon valmennukseen, vai onko käynyt niin onnekaasti, että sen oppeja ei enää siirretä oikeaan työelämään? Kun niitä voitojakaan ei ole tullut viime aikoina... Mutta kenties kannattaa kerran vuosikymmenessä reflektoida jääkiekon oppeja testauksen maailmaan. Alla pikaista luonnostelua. Oletan, että asian tolkullisuus katsojan silmässä riippunee paikkakunnasta – Tampere on jääkiekkokaupunki, mutta muualla väestöä yhdistävät muut kulttuuri-ilmiöt.

Niin, onko jääkiekko jäänyt vain johdon valmennukseen, vai onko peräti käynyt niin onnekaasti, että sen oppeja ei enää siirretä oikeaan työelämään? Kun niitä voitojakaan ei ole tullut viime aikoina ei valmentajien hyödyntäminen konsultteina kenties ole enää niin hyvältä kuulostava ajatus...

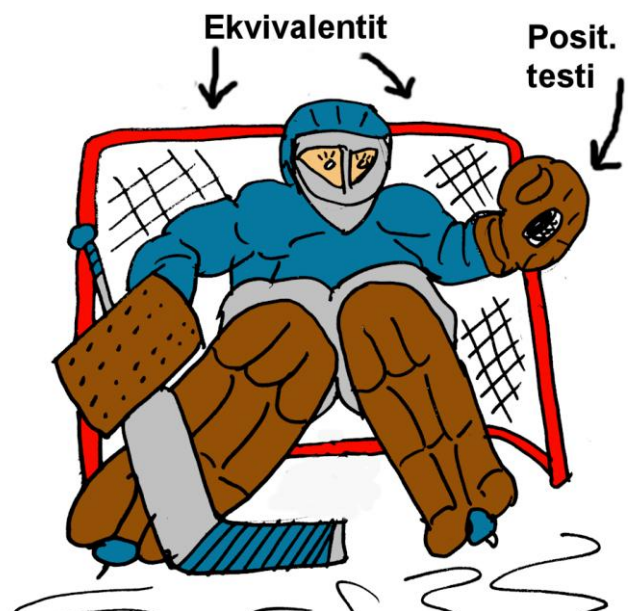
Mutta kenties kerran vuosikymmenessä kannattaa reflektoida jääkiekon oppeja testauksen maailmaan. Alla on sen hahmottelua, jota ei pidä ottaa liian vakavasti. Oletan toki, että asian tolkullisuus katsojan silmässä riippunee paikkakunnasta – Tampere on jääkiekkokaupunki, mutta muilla seuduilla väestöä yhdistävät (ja erottavat) muut kulttuuri-ilmiöt – pohtikoot toiset niitä.

Tavoitteista

- Jos maali ei ole edes kaukalossa tai kohdallaan (tavoitteet kunnossa) ei kannata pelata.
- Sääntökirjasta eli prosesseista (tai projektin toimintatavoista) pitää olla yhteinen käsitys ennen pelin aloitusta.

Toimintatavoista

- Selkeät perustoimintamallit luovat stabiilin alustan, jonka päällä voi improvisoida ketterästi.
- Ei ole olemassa yhtä ja oikeaa pelitapaa. Pitää valita sellainen, joka sopii joukkueelle.
- Pelillä on oma estetiikkansa, mutta peliin kuuluu myös rumuus tarvittaessa.
- Liike on pelin ja testauksen ydin. Liike tuo tilaisuuksia, sijoittumisen paljastaa uusia mahdollisuuksia.
- Toisto tuottaa tuloksia – maali ei synny jokaisella laukauksella eikä bugi jokaisella testillä. Mutta aktiivinen laukoja tekee enemmän maaleja ja pyrkimys testata enemmän paljastaa enemmän

vikoja – kunhan laukaus kohdistuu maaliin ja testi johonkin relevanttiin asiaan...

- Testaaja on hieman kuin hyökkääjä. Jos hän vetelee heikkoja laukauksia, jotka eivät koettele ohjelmistoa, eli menevät maalin ohi tai suoraan räpylään, ei testeistä ole mitään hyötyä. Hyvät hyökkääjät selvittävät vastapuolen maalivahtin (eli uuden ohjelmiston) oletetut heikkoudet.
- Toisaalta testaaja on kuin maalivahti, joka suojelee ohjelmistoa ja asiakasta softan puutteiden ongelmilta. Maalivahtin ja testaajan työtavat ovat kehittyneet vastaamaan yleisimpiä ongelmia, mutta aina on tunnettava vastapuoli ja oltava valmiina kohtaamaan poikkeuksellisen haastavia asioita.
- Pelaajat käyttävät peleissä aikansa tuottavaan työhön, mutta eivät lainkaan esimerkiksi

byrokraatiaan tai työnsä kirjaamiseen. Kirjaukset syntyvät joko "automaattisesti" tai ne tekee joku asiaan erikoistunut henkilö. Pelaajat voivat täysin keskittyä itse asiaan ja sen edellyttämään mielentilaan. Kuulostaa hyvältä idealta.

- Jääkiekko ei ole oikea ratkaisu jokaiseen tilanteeseen. Mutta selkeä laji on hyvä perusta. Parempi ratkaisu kuin jääkiekon sotkeminen on vaihtaa lajiksi kaukalopallo tai ringette – silloin sen uuden tavan rajoitukset ja säännöt ovat selkeät. Tämä pätee kaikkeen ihmisten toimintaan organisaatioissa: yksi lähestymistapa ei kelpaa kaikkeen, mutta sille, mitä sovelletaan, on hyvä olla eheä ja koeteltu konsepti.

Yhteistyöstä

- Erityisellä lämmöllä muistetaan ne mestarit, jotka auttavat toisia, syöttämällä ja tekemällä heille onnistumisen tilaisuuksia.
- Suunnittele liikkeesi siten, että pystyt syöttämään vapaalle pelaajalle, joka parhaiten edistämään tavoitetta. Tämä on hyvä testaustyönkin priorisointimalli.
- Wayne Gretskyn paras taito oli koko pelikentän näkeminen "lintuperspektiivistä". Älä näe vain omaa tonttiasi. Ymmärrä kokonaistuote ja toisten työt, näkökulmat ja tarpeet.

Merkityssisällöistä ja motivaatiosta

- Työn mielekkyys syntyy sen merkityssisällöistä. Jos kumikiekon siirtäminen maaliinkin saa ihmisten sydämet sykkimään, miten testaus voisi olla tylsää?
- Tiimin herättäminen ja motivointi on tärkeä "kapteenin" (testauspäällikkö tai tiimin henkinen johtaja) tehtävä.

Kehittymisestä ja valmennuksesta

- Mestarin tunnusmerkki on kyltymätön pyrkimys kehittyä.
- Pelkkä peli (projekti) ei riitä taitojen kehittämiseen. Tarvitaan jatkuvaa kehittämistä, mutta ei vain "harjoituksia", vaan monipuolisempaa.
- Perustaitojenkin parantaminen on aina tarpeen.
- Henkilökohtaisten taitojen kehittäminen ei riitä. Tiimiä (joukkuetta) pitää kehittää kokonaisuutena.
- Yksittäisen ketjun (tiimin!) kehittäminen omana aktiviteettinaan olisi sensijaan ajanhaaskuuta – koko joukkue (yksikkö) on hyvä kehittämisen

kohde. Ketjuja käsitellään toki siinä toimijoina, mutta ilman rajoja, dynaamisina olioina.

- IT-maailman sertifikaatit vastaavat joskus hieman sitä, että jääkiekkoilijan osaamista mitattaisiin sillä, miten hyvin hän tuntee sääntökirjan.
- Kiekkoilija oppii ammattilaisuuden tarvittavat taidot yli kymmenen vuoden harjoittelun ja harjoittamisen jälkeen. Testauksen ammattilaisilla ei ole varaa sellaiseen. Pitäisikö olla?

Henkilöstöjohtamisesta

- Tiimissä tarvitaan erilaisia ihmisiä. Mestari-maalintekijä (mestari-buginlöytäjä, joka löytää isot bugit kovissa paikoissa) ei pysty tekemään paljoakaan ilman hyviä puolustajia ja maalivahtia. Ja rauhallinen pelinrakentaja pitää homman kuosissa.
- Kiekkoilijat tietävät hyvin oman tasonsa ja joukkueensa tason – ollaanko maailman kärkeä vai nelosdivaristasoa. IT-maailmassa tämä ei ole lainkaan selkeää. Tätä on parannettava.
- Organisaatiossa tarvitaan aina valmentajia, eikä vain johtajia tai päälliköitä. Kun kiekkojoukkueen tekemisiä käsitellään mediassa, esillä on paljon useammin valmentaja kuin toimitusjohtaja.
- Kun jääkiekkojoukkue ei menesty, epäillään ensimmäisenä valmentajaa. Mitä ajatellaan, jos testaus ei suju?
- Huippuhyökkääjissäkin on erilaisia tyytlejää. Hyvä valmentaja käyttää ihmisten taitoja harkiten, sopivassa roolissa ja tehtävässä.
- Palautuminen on tärkeää jaksamiselle. Miten testustiimi palautuu raskaasta rupeamasta?

Infrastruktuuri ja tukipalvelut

- Ammattilaisen infrastruktuurin pitää olla kunnossa. Jää kunnostetaan uuden veroiseksi ennen jokaista erää. Mitä vastaavaa tehdään ennen jokaista testauskierrosta tai sprinttiä?
- Varustehuollon pitää olla jatkuvaa. Lähkä-ammattilainen ei pelaisi rikkinäisillä varusteilla tai ikivanhalla mailalla.

Muuta

- Jääkiekkojoukkue ei tarvitse analogioita, termejä ja metaforia muilta aloilta. Lajin itsetunto ja itseymmärrys on kyllin vahva!